

17. 10. 2020

Milé kolegyně a milí kolegové,

s ohledem na skutečnost, že na seminář realizovaný v tomto semestru bude navazovat předmět Základy speciální pedagogiky II., považuji za vhodné a zároveň pro tento semestr za akceptovatelné, abyste si v rámci samostudia vytvořili základní přehled o vybraných problémech speciální pedagogiky, a to s podporou dostupných zdrojů.

Nejprve tedy ke zdrojům, z nichž můžete čerpat informace k vybraným problémům, které jsem vybral pro tento semestr.

Na webových stránkách katedry speciální a sociální pedagogiky, v sekci Studium a podsekcí [Studijní opory a metodické materiály](#) najdete studijní opory z oblasti speciální pedagogiky (resp. vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami).

Obecně k problematice speciální pedagogiky si dovoluji vám doporučit k přečtení dva zdroje (knihy), které lze považovat za relativně snadno dostupné:

SLOWÍK, Josef. *Speciální pedagogika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2007. 160 s. Pedagogika. ISBN 978-80-247-1733-3.

FISCHER, Slavomil., ŠKODA, Jiří., SVOBODA, Zdeněk., ZILCHER, Ladislav. *Speciální pedagogika. Edukace a rozvoj osob se specifickými potřebami v oblasti somatické, psychické a sociální*. Praha: Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-792-7.

Pokud nemáte možnost využít tištěné publikace, dovoluji si jako případnou náhradu doporučit velmi aktuální distanční studijní text paní profesorky Vítkové. Naleznete jej na webové stránce katedry, pod osobní záložkou pana profesora Mühlpachra:

[VÍTKOVÁ, Marie. Speciální pedagogika předškolního a školního věku a dospělých. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2020. ISBN 978-80-7510-401-4](#)

Rád bych vás rovněž požádal, abyste se seznámili s konceptem inkluzivního vzdělávání. K tomu můžete využít studijní oporu, kterou naleznete na výše uvedeném odkazu na webových stránkách KSSP. Jedná se o následující studijní oporu:

[SVOBODA, Zdeněk a Ladislav ZILCHER. Inkluzivní vzdělávání. \(Studijní opora\)](#)

Jako další snadno dostupný zdroj, s jehož pomocí si můžete vytvořit solidní základní přehled o problematice podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, je metodika, kterou jsme spolu s kolegy z PedF UK v Praze a PedF MU v Brně vytvořili jako oporu pro činnost koordinátorů inkluze ve školách. Naleznete ji opět na webových stránkách katedry (hned pod výše uvedenou studijní oporou) a jedná se o následující publikaci:

[SVOBODA, Zdeněk., ZILCHER Ladislav a kol. *Koordinátor inkluze ve škole.* \(Metodická příručka\)](#)

V uvedené publikaci doporučuji věnovat pozornost zejména celým následujícím kapitolám:

1. – Inkluze ve vzdělávání
2. – Školní poradenské pracoviště, jeho aktéři a úkoly
5. – Individualizace podpory prostřednictvím tvorby PLPP a IVP

Jejich obsah bude rovněž podkladem pro otázky v zápočtovém testu.

Byl bych rád, abyste se rovněž seznámili se zněním důležitých Vyhlášek souvisejících s podporou žáků se SVP, problematikou poskytování podpůrných opatření a poradenskými službami ve školství, a to v aktuálním znění.

Jedná se o následující vyhlášky:

[Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných](#)

[Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních](#)

Podmínky plnění kontroly studia (zápočet)

Zápočet bude udělen za úspěšné splnění zápočtového testu, který bude realizován v průběhu měsíce ledna. Pokud bude nadále přetrvávat nepříznivá epidemiologická situace a již v průběhu prosince bude patrné, že by lednový prezenční test byl problematicky realizovatelný, budu vás informovat o náhradním způsobu plnění zápočtu. Testu bude obsahově zaměřen na základní vymezení speciální pedagogiky a jejich jednotlivých subdiciplín (jejich podrobnějšímu obsahu nikoliv, na to bude zaměřena výuka v následujícím semestru), zvládnutí základní terminologie v oblasti speciální pedagogiky, na obecný rámec podpory žáků se SVP a poskytování podpůrných opatření, speciálně pedagogické poradenství či charakteristiku jednotlivých přístupů v oblasti podpory osob se znevýhodněním (segregace, integrace, inkluze...) apod.

Příklady možných konkretizovaných otázek v zápočtovém testu:

1. Uvedte a charakterizujte okruh standardních subdisciplín speciální pedagogiky.
2. Pokuste se prosím co nejpřesněji vymezit rozdíl mezi integračním a inkluzivním přístupem ve vzdělávání.
3. Pokuste se prosím charakterizovat tři základní metody (přístupy) využívané ve speciální pedagogice - reedukace, kompenzace a rehabilitace.
4. Uvedte prosím alespoň pět standardních činností, které dle vyhlášky 72/2005 Sb. vykonávají speciálně pedagogická centra.
5. Jakými dvěma podmínkami je podmíněno poskytování podpůrných opatření 2. – 5. stupně?
6. Uvedte alespoň 3 příklady podpůrných opatření 1. stupně.
7. Z jakého kurikulárního dokumentu vychází Individuální vzdělávací plán žáka?

V případě jakýchkoliv dotazů či v případě, že byste jakkoliv chtěli konzultovat obsah studované problematiky, prosím, neváhejte se na mne obrátit. Můžete využít e-mail, telefonický kontakt a v případě potřeby se můžeme dohodnout na on-line konzultaci.

Přeji vám všem hodně zdraví a optimismu a těším se na viděnou či slyšenou.

Srdečně
Zdeněk Svoboda

2. 10. 2020

Výuka předmětu bude realizována prostřednictvím řízeného samostudia se zpětnou vazbou.

V případě zájmu studentů bude realizována on-line výuka.